

DECLAMATIE

VAN KAMERAAD ADRIAAN VAN HEES
5e HAGESPRAAK — GOUDSBERG
LUNTEREN — 22 ZOMERMAAND 1940
TEKST VAN KAMERAAD
J. A. VAN KERSBERGEN

Kameraden, die klok, die zoo juichend kan luiden
Wat wil die vandaag met dien ernst ons beduiden?
Wat gaimen haar klanken hier over de heide,
wat spreekt ons haar stem bij het wenden der tijden?
Het is geen alarm en geen nood en geen klagen,
het is niet de zege en niet een versagen,
het is geen bombarie, het is geen brand!
't Is de e r n s t, kameraden, die luidt door het land.
De klok is een stem, die wij nimmer vergeten,
die roept om bezinning, om eer en geweten.
Bezinning op alles, wat hier is geweest,
op de eerloosheid van den ouden geest,
op de vlucht en de schande en alle voosheid,
op de smaad en 't verraad en gewetenloosheid.
Wij komen hier samen om dat te verstaan,
wat in jaren bedrog aan ons volk is misdaan!
Ons volk, dat misbruikt werd voor vreemde belangen,
dat met heilige woorden van schijn werd gevangen,
dat gejaagd werd met zweepen van Joodschen haat,
terwille van goudorst en eigenbaat;
ons volk, dat door hen werd verdeeld en verkocht,
die gij tevergeefs in de vuurlinies zocht;
ons oer-Dietsche volk dat in geloovend vertrouwen
wil ploegen en varen, wil zaaien en bouwen,
dat op zijn bodem stil groot wil zijn,
— geen stukje grond is den Dietscher te klein! —
dat volk werd eerst diep in den slaap geschommeld
en daarna te middernacht opgetrommeld
met schoten en seinen en geschreeuw van verraad
tot een kruistocht tegen een broederstaat.
En toen dan de dag van hun doel was gekomen.....
hebben de hitsers de vlucht genomen!

Dit grootste verraad aan ons eigen volk
hangt over het land als een donkere wolk.
't Is daarom, kameraden, dat onze klok
niet jubelt, maar dreunt van woede en wrok.
Wij willen herbouwen, wat stuk werd geslagen,
wij willen optrekken naar stralende dagen,
maar wij eischen éérs den gang van het recht:
den schuldigen zij dit hier aangezegd!
Al wie van ons volk het leven heeft verloren.
Al wie van ons volk in den nood werd geboren,
Al wie in de Peel in den dood is gegaan,
Al wie in Rotterdam zijn plicht heeft gedaan,
Al wie in Vlaanderen voor Waalsche potentaten

op 't rampveld van Dietschland het leven moest laten,
Al wie in Duinkerken moesten verrekken
om voor de Britten den terugtocht te dekken,
Al wie in Zeeland is omgekomen,
of door de Franschen is meeegenomen,
Al wie het laatste gaf aan de Grebbe
voor heeren, die 't goud ginds in veiligheid hebben,
Al wie verloren hun jonge leven,
of nóg in den dood zullen worden gedreven,
Al die jongens van ons prachtige volk:
De stem van de klok blijft hun manende tolk,
dat er in Dietschland geen rust zal zijn,
voordat de schulden betaald zullen zijn!

Hem die gevallen is
klinkt ter gedachtenis
over de heiden
en bosschen en weiden
bronzen de stem:
Wij gedenken hem.

Zij vielen, onwetend belogen, bedrogen,
in een dapperen strijd met haat in de oogen,
orwetend misleid door donkre machten,
misbruikt en verraden door volksvreemde krachten.
Zóó sloeg het Noodlot door 't Dietsche land,
dat de belagers van 't vaderland
ónze zonen en broeders ten strijde dreven
om tot het laatste het beste te geven
tegen andere zonen van gelijk Germaansch bloed.
Zóó heeft ons volk het verleden geboet,
dat goud heeft aanbeden en arbeid versmaadde,
dat duizend liet hongren om in weelde te baden,
dat de rust heeft gediend tot schade van de eer,
dat den werker vertrapte ten bate van menèer,
dat Joden en negers en Abessijnen
in den hemel tilde ten koste der zijnen,
dat door de partijen overal en altijd
recht naar het dal van den dood werd geleid,
dat den naaste vergat en den verste verwende,
dat de eer en de waarde van Dietsch bloed miskende,
dat in een onwerklijken waan was geraakt,
dat welbewust ziek en verwijfd was gemaakt,
dat gewassen vernietigd' en gezinnen liet hongren,
dat ouden liet heerschen en stempelen de jongren.
Dit prachtige volk werd een hoen der natuur:
ieder jaar, ied're maand, ied'ren dag, ieder uur
zonk het weer dieper en werd zoo de knecht
der heeren van 't goud, zonder eer, zonder recht.
Toen is de zwaarste dag aangebroken,
toen werd dat volk in een pakje gestoken,
toen gaf men het wapens, dat kon toen geen kwaad,
toen joeg men het op met geschreeuw van verraad
en hitste en loog en hield radiopreken
tot iedere nuchtere zin was geweken

en een furie losbarstte, ten bate van 't land,
dat zich veilig waande aan den overkant
Toen kwam het zoover, dat men broeders vermoordde
en nog slechts bevelen van 't Jodendom hoorde,
toen was ons land klein en ten dood' opgeschreven;
toen maaide de zeis door dit heerlijke leven
en Dietschland werd slagveld, van Dietsch en Duitsch bloed
En de hitsers vertrokken en vonden het goed....

Noodlotsdagen, die kort zijn geweest,
Want altijd verwint de Germaansche geest!
Maar toen de wapens werden gestreken,
bleken er velen bij 't appèl te ontbreken
en onder hen waren er enklen — vermoord.
Zij hebben niet meer van het einde gehoord;
hun einde was waanzin en furie en haat,
zij vielen ten offer aan 't werkelijk verraad,
dat 't land op den rand van den afgrond bracht
Zij werden gedood in het holst van den nacht,
die hun voor eeuwig over 't volk scheen gevallen

Maar kam'raden, die leeft en die hier staat, gij allen,
die uit zooveel duister den morgen kondt schouwen,
zij hadden, — als gij — tòch hun rotsvast vertrouwen!
Zij werden gedood om hun innerlijke vrijheid,
zij werden gedood om hun diep-Dietsche blijheid,
zij werden gedood, wijl zij zich niet vergisten,
wjl zij toch iets méer van het leven wisten,
wjl zij, ondanks alles, eenvoudig bleven gelooven,
wjl zij niet zichzelf behoeften te verdooven!
Zij werden gedood, kameraden, vermoord,
omdat zij de stem van het Bloed gehoord!
Hun dood is het zegel op alle die jaren,
dat zij en wij vechters voor Dietschland waren.
Zij werden gekozen, Gods wil koos hen:
Die na hen komen herdenken hen!
Wij willen geen wapp'rende woorden meer spreken,
Stil staan wij voor U en wij zwijgen, kam'raden.
Uw trouw tot den dood zij ons 't heilzame teeken:
Wij bewijzen U eer slechts door onze daden.

Onophoudelijk rolt de tijd, onophoud'lijk roept hij ten strijd
In hun geest zullen wij verder marcheeren,
in hun geest zullen wij Dietschland eeren,
in hun geest zullen wij 't vreemde bestrijden,
in hun geest zullen wij Dietschland bevrijden,
tot wij als volk, recht, eerlijk en fier,
open van hart en met open vizier,
eens als gelijken staan naast gelijken
in het groote verband van de Noordsche rijken.
Wij kennen iets van de vaart dezer tijden,
wij durven moedig de toekomst verbeiden,
wij mogen ons over dat nad'ren verblijden,
indien wij krachtig zijn, een en eendrachtig zijn

indien wij weten en nooit meer vergeten,
 dat onder Germanen geen twist mag bestaan,
 dat onder Germanen geen doodsklok mag slaan,
 dat wij als de kleinen zouden moeten verdwijnen,
 als wij den ouden dwaalweg bleven gaan.
 Kameraden, die vielen en in ons herleven,
 Wij willen als gij het uiterste geven
 tot Dietschland weer Dietschland zal zijn geworden,
 geen vreemd instrument meer, geen bende, geen horde,
 maar een Volk, één in tucht, één in eer, één in orde.
 Wij kennen den plicht der geschiedenis,
 Wij kennen den tuin, die te wieden is,
 Wij kennen het werk en wij kennen de krachten,
 Wij kennen den vijand en kennen de machten,
 die ons — ook nu nog — ten verderve misleiden!
 Kameraden, marcheert! Door lijden tot strijden,
 door strijden tot winnen. En dan nieuw beginnen!
 Vertrouwend en bouwend op uzelf als op God!
 Kameraden, uw daden, die bergen verzetten,
 zullen volksondermijners het handwerk beletten:
 Dat zij Uw eerste en laatste gebod:

Treedt aan, treedt aan,
 Voor Dietschland ruim baan!
 Het kost' wat het koste:
 Wij bezetten de posten.

Daar staat het zwart-rood! De jeugd houdt de wacht:
 Zinnebeeld van een ontwakend geslacht.
 Vechters voor Dietschland, die na forten en cellen,
 het leven dubbel, maar den dood niet meer tellen.
 Zij willen voor Dietschland de wagers zijn,
 Zij willen voor Dietschland de vlagdragers zijn,
 tot eens dit volk uit klassen en standen
 volgroeid is tot één Volk der Nederlanden;
 tot eens de knuist en vuist weer geëerd zijn,
 de nietsnut, de geldzak, de slampamper geweerd zijn;
 tot eens de laatste der verjaarde regenten
 zal dienen zijn volk of zal zwoegen in Drenthe!
 tot eens ook de laatste der Oosterlingen
 zijn soort is gevolgd, die naar 't westen gingen;
 tot eens wij niet meer de Chineezen heeten,
 maar om 't heil van ons Noordsche karakter weten;
 totdat ons volk zee houdt in storm en in regen,
 tot arbeid geen vloek meer is, maar grootste zegen;
 tot Dietsche mannen en Dietsche vrouwen
 weer op elkander kunnen bouwen;
 tot jongens kerels kunnen worden en niet meer verloopen,
 tot meisjes zich niet meer aan fabrieken moeten verkoopen;
 tot Werk en Vreugde hier als zuilen staan
 en elk vermolmd bijgeloof ten gronde is gegaan:
 Zoólang zullen wij strijden!
 De Leider zal leiden!
 Wij zullen tezamen het goud verslaan! Voor Mussert ruim baan!

